

uit de kast

Ze wonen dan wel in ruimdenkend Holland, maar hun eigen cultuur accepteert lesbische vrouwen niet. Kom dan maar 'ns uit de kast. Deze vijf vrouwen deden het.

tekst **Annemieke Ruggenberg** fotografie **Yuvali Theis**

FABIANA RICARDO (24)

Fotomodel

«Als ik mijn moeder wel eens bel omdat ik ruzie heb gehad met mijn vriendin, zegt ze altijd: 'Neem gewoon een man, dat is beter'. Heel irritant natuurlijk. Mijn vader gaat er gelukkig makkelijker mee om. Hij noemt me zijn 'mattie' en vindt het grappig om samen naar vrouwen te kijken. Door mijn werk als model kom ik vaak mooie vrouwen tegen. Het zal je verbazen hoeveel er openstaan voor de vrouwenliefde. Ik heb het gevoel dat veel het wel spannend vinden. 'Voor jou word ik lesbisch', hoor ik wel eens.

In de Antilliaanse cultuur is dat heel anders. Homoseksualiteit wordt gezien als een ziekte. Toen ik op mijn zestiende voor het eerst verliefd was op een meisje en het mijn moeder vertelde, riep ze uit: 'Wat? Ik heb toch geen lesbie gebaard?' Ze zei dat het een ziekte was en dat ik vaker naar de kerk moest gaan. Jezus zou me helpen om te genezen. Toen ik mijn ex-vriendin meenam naar Curaçao, werd een tante boos. Ze noemde ons 'fis', Papiaments voor vies. Heel heftig natuurlijk, vooral voor mijn vriendin. Toch zou ik best weer naar Curaçao willen gaan met mijn huidige vriendin. Ik sta erboven en trek me er niets van aan. Als ik iets heb geleerd, is het dat je jezelf moet zien te redden en je eigen leven moet leiden. Uiteindelijk sta je er toch alleen voor.»

«Mijn moeder riep uit: 'WAT? IK HEB TOCH GEEN LESBIE GEBAAARD?'»

TOP (TURNOVER), BROEKJE (SCHE BYTWIN-SET)

BLOES (TURNOVER)

«Bij ons wordt gedaan
alsof HOMOSEKSUALITEIT
NIET BESTAAT»

KIMBERLEY TJIN THAM SJIN (24)

Medewerker afdeling internationale
betrekkingen bij de overheid

«Als ik vertel over mijn geaardheid is de eerste reactie altijd: 'Val jij op vrouwen? Dat kun je helemaal niet zien!' Op mijn veertiende kreeg ik voor het eerst interesse in vrouwen. Ik wist niet wat ik met dat gevoel moest, dus zocht ik naar informatie op internet. Zo belandde ik op een chatsite voor lesbische meisjes. Daar ontmoette ik mijn eerste vriendin. Al snel ontdekten klasgenoten dat ik op meisjes viel. Ze sloten me buiten. Ik raakte veel vriendinnen kwijt. Met mijn moeder kon ik daar niet over praten, want zij wist van niets. Ik ben Indonesisch-Surinaams en in onze cultuur is homoseksualiteit taboe. Er wordt gedaan alsof het niet bestaat. Daarbij komt dat ik enig kind ben en mijn moeder zich altijd had voorgesteld dat ik thuis zou komen met een leuke man met wie ik kinderen zou krijgen. Toen mijn vriendinnetje en ik ruzie hadden en ze steeds aan de deur kwam, vertelde ik met veel moeite dat ze mijn vriendin was. Mijn moeder was kwaad. Contact werd verboden. Een jaar lang heeft mijn moeder me gecontroleerd. Ze belde soms wel twintig keer op een dag. Leuke dingen doen was er niet meer bij. Ik voelde me opgesloten en diep ongelukkig. Het werd zelfs zo erg dat ik niet meer at en mijn bed niet meer uit kwam. Ik sloot mezelf op in de badkamer en had geen zin meer in het leven. Toen besepte mijn moeder dat het zo niet langer ging. Ze schoof een briefje onder de badkamerdeur door met 'We moeten praten' erop. Dat praten hebben we eigenlijk niet gedaan. Het onderwerp werd doodgezwegen, maar ik kreeg meer vrijheid. Pas vijf jaar na mijn coming-out begon mijn moeder mijn geaardheid te accepteren. Gek genoeg ben ik niet boos op haar. Ik geloof heel erg in het positieve. Door alles wat ik heb meegemaakt ben ik geworden wie ik ben. Ik sta midden in het leven en zet me in voor het Girl Power Team, een groep vrouwen uit verschillende culturen die allemaal op vrouwen vallen. We organiseren events en zetten ons in voor bewustwording en acceptatie.»

IKRAM DARAAOUI (30)

**Bioloog en medewerker
van Stichting LetsBeOpen!**

«De problemen begonnen op mijn dertien-
de, toen ik verliefd werd op een meisje. Ik
woonde in Marokko en was heel open over
mijn gevoelens. Maar mijn ouders zeiden
dat ik er niet over mocht praten. In Marokko
is homoseksualiteit een zonde waar je zelfs
om gedood mag worden. Op school probeer-
de ik met docenten in discussie te gaan over
homoseksualiteit en de Islam. Mijn leraren
belden vaak naar mijn ouders en zeiden dat
ik 'foute vragen' stelde. Dan kreeg ik thuis
op mijn kop.

Toen ik ouder werd, ging het echt mis. Ik
studeerde in Parijs en had openlijk relaties
met vrouwen. Mijn familie in Parijs klaagde
bij mijn ouders. Mijn vader was woest en
bracht mij met geweld terug naar Marokko.
Zes maanden lang sloot hij mij op in een
kamer in ons huis. Soms kreeg ik niet eens
te eten. Hij sloeg me en zei dat ik moest ver-
anderen en dat ik een schande was voor de
familie. Ik begreep het niet. Wat had ik ver-
keerd gedaan? Hoe moest ik veranderen?
Niet het lichamelijke, maar het geestelijke
geweld was het zwaarste. Het beeld dat ik
had van mijn vader als lieve man, klopte
niet meer. Hij was een vreemde geworden.
Mijn moeder heeft stiekem geregeld dat ik
kon vluchten. Ze kocht een ticket naar Ne-
derland omdat ze had gehoord dat de men-
sen er tolerant zijn. Zo arriveerde ik acht jaar
geleden in Zwolle. Ik leerde de taal en
bouwde een nieuw bestaan op. Toen mijn
oudere broer ontdekte dat ik in Nederland
was, begon hij me te bedreigen. Hij stond
zelfs een keer voor mijn deur. Gelukkig was
ik toen niet thuis. Nu heb ik al een tijd niets
van hem gehoord.

Mijn verhaal is heftig, maar ik blijf positief.
Wat moet je anders? Voor Stichting LetsBe
Open! zet ik me in voor vrouwen zoals ik. Ik
adviseer vrouwen altijd voor zichzelf te kie-
zen. Kies je voor je familie, dan blijven zij
zich altijd schuldig voelen, omdat ze voelen
dat je ongelukkig bent. Doe je coming-out in
een veilige omgeving en laat vrienden we-
ten dat je het gaat vertellen.»

BLOES (BY
MALENE BIRGER)

«Mijn vader sloot
me op, MAAR
MIJN MOEDER HIELP
ME VLUCHTEN»

«ALS GAY KUN JE
IN MACEDONIË
*gewoon in elkaar
worden geslagen*»

VIKTORIJA VELJANOSKA (26)

Wetenschappelijk onderzoeker

«Op mijn zestiende werd ik voor het eerst echt verliefd op een meisje. Mijn ouders durfde ik dat niet te vertellen, omdat ik wist dat ze het niet zouden accepteren. In Macedonië, waar ik vandaan kom, is homoseksualiteit niet bespreekbaar. Het wordt gezien als iets westers, iets wat daar niet bestaat. Homoseksuelen worden daar niet beschermd door de wet. Als gay kun je gewoon in elkaar worden geslagen, zonder dat je aangifte kunt doen bij de politie. En dat land is kandidaat-lidstaat van de EU!

Mijn moeder heb ik pas op mijn 22ste laten weten dat ik op vrouwen val. Ik durfde het niet te zeggen, dus gaf ik haar een briefje waarop stond dat ik verliefd was op een meisje. 'Weet je het wel zeker?' vroeg ze. 'Vind je haar niet gewoon aardig?' Ik voelde me niet bepaald serieus genomen. Toch heb ik een goede band met mijn moeder. Ik weet dat ze het nog steeds moeilijk vindt, maar als we het er niet over hebben gaat het goed. Iedere zomer ga ik met haar naar mijn familie in Macedonië. Dat is leuk, omdat ik het gezellig heb met mijn familieleden. Maar ik zie er ook steeds meer tegenop, want niemand daar weet dat ik op vrouwen val. Ze zouden het niet begrijpen en niet accepteren. Vaak krijg ik vragen als: 'Waarom heb jij nog geen vriendje?' De meeste Macedonische vrouwen trouwen rond hun 23ste, dus het valt steeds meer op dat ik alleen blijf.

Ik denk vaak na over de toekomst. Hoe moet het als ik dertig of veertig ben? Ik kan het toch niet blijven verzwijgen? Het voelt als een zware last. Eigenlijk heb ik twee opties. Blijf ik liegen, dan zal ik nooit helemaal mezelf zijn en zal mijn familie nooit de echte Viktorija kennen. Vertel ik het wel, dan moet ik breken met mijn familie. En dan breng ik ook nog mijn moeder in de problemen. Ze zullen haar erop aankijken en ook met haar breken. Dan kies ik toch liever voor haar geluk en niet voor het mijne.»

HEMDJE (VIRGINIE
CASTAWAY)

«VOLGENS DE BIJBEL GAAN
HOMO'S NAAR DE HEL.
Daar lag ik wakker van»

MELITA KASANROKYAT (28)

Store manager Men at Work

«In Suriname is homoseksualiteit taboe, religie speelt daarin een grote rol. Veel van mijn Surinaamse familieleden zijn gelovig. Daarom zou ik er nooit met mijn vriendin op vakantie gaan, ik zou me er niet veilig voelen. Het christelijke geloof is voor mij een moeilijk punt. Ik heb goede herinneringen aan de kerk, maar sinds mijn coming-out ben ik er nooit meer geweest. Vlak voordat ik uit de kast kwam, las ik een passage in de Bijbel over homoseksualiteit. Het zou een gruwel zijn in de ogen van God, en homo's gingen naar de hel. Daar heb ik als tiener wakker van gelegen. Ik was echt bang om naar de hel te gaan. Toch ben ik niet boos op God of op gelovigen. Ik geloof nog steeds, maar wel op mijn eigen manier.

Het moment waarop ik uit de kast kwam, herinner ik me haarscherp. Mijn moeder stond aardappels te schillen. Ik was doodzenuwachtig en ging bij haar zitten: 'Mam, ik moet je wat vertellen', zei ik. 'Ik ben verliefd op een meisje.' Haar enige reactie was: 'Oh'. Pas een paar weken daarna, op een onverwacht moment, zei ze dat ze vooral wilde dat ik gelukkig was. Ik word nog steeds blij als ik daaraan denk. Mijn vader durfde ik het eerst niet te vertellen, omdat hij net had gehoord dat mijn halfbroer homo is. Ik was bang voor nog meer spanningen. Toch heb ik gevraagd of ik met mijn vriendin mocht langskomen. Dat mocht. Sindsdien gaat hij er heel relaxed mee om. Een ander familielid reageerde minder meegaand. Ik zeg niet wie zij is, want ik wil mijn familie niet kwetsen. Het ligt nog steeds gevoelig. Ze heeft me een boek gestuurd over een homoseksueel die 'genezen' was doordat hij het geloof had gevonden. Ze belde me ook nog om te zeggen dat ik dankbaar moest zijn voor dat boek. Heel kwetsend.»

BLOES (FILIPPA K)

